

8.3.2019

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti

suosituksista kauppaneuvottelujen käynnistämisestä EU:n ja Yhdysvaltojen välillä
(2019/2537(RSP))

Bernd Lange

kansainvälisen kaupan valiokunnan puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma suosituksista kauppaneuvottelujen käynnistämisestä EU:n ja Yhdysvaltojen välillä (2019/2537(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 8. heinäkuuta 2015 antamansa päätöslauselman, johon sisältyvät Euroopan parlamentin suositukset komissiolle transatlanttista kauppaa- ja investointikumppanuutta (TTIP) koskevista neuvotteluista¹,
- ottaa huomioon 30. toukokuuta 2018 antamansa päätöslauselman vuosikertomuksesta yhteisen kauppapolitiikan täytäntöönpanosta²,
- ottaa huomioon 3. heinäkuuta 2018 antamansa päätöslauselman ilmastodiplomatiasta³,
- ottaa huomioon 12. syyskuuta 2018 antamansa päätöslauselman EU:n ja Yhdysvaltojen suhteiden tilasta⁴,
- ottaa huomioon komission puheenjohtajan Junckerin Valkoiseen taloon tekemän vierailun johdosta 25. heinäkuuta 2018 annetun Yhdysvaltain ja EU:n yhteisen julkilausuman⁵,
- ottaa huomioon Yhdysvaltojen kauppaneuvottelijan viraston tammikuussa 2019 julkaiseman tiivistelmän erityisistä neuvottelutavoitteista Yhdysvaltojen ja EU:n välisten neuvottelujen aloittamiseksi,
- ottaa huomioon 18. tammikuuta 2019 julkaistun komission suosituksen neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa Amerikan yhdysvaltojen kanssa neuvottelut teollisuustuotteiden tullien poistamista koskevasta sopimuksesta (COM(2019)0016) ja siihen liitetyt neuvotteluohjeet⁶,
- ottaa huomioon 18. tammikuuta 2019 julkaistun komission suosituksen neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa Amerikan yhdysvaltojen kanssa neuvottelut vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevasta sopimuksesta (COM(2019)0015) ja siihen liitetyt neuvotteluohjeet⁷,
- ottaa huomioon 30. tammikuuta 2019 annetun komission kertomuksen 25. heinäkuuta 2018 julkaistun julkilausuman täytäntöönpanosta,
- ottaa huomioon 14. lokakuuta 2015 annetun komission tiedonannon ”Kaikkien kauppaa:

¹ EUVL C 265, 11.8.2017, s. 35.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0230.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0280.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0342.

⁵ http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-4687_en.htm

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019PC0016&qid=1549883356782&from=FI>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1549883783165&uri=CELEX:52019PC0015>

- vastuullisempaa kauppaa- ja investointipolitiikkaa” (COM(2015)0497)⁸,
- ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan päätöslauselmaesityksen,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. katsoo, että EU:n ja Yhdysvaltojen vahva taloudellinen, turvallisuuspoliittinen ja poliittinen kumppanuus on strateginen ja ratkaisevan tärkeä demokraattisen, turvallisen ja vauraan maailmantalouden rakentamisen kannalta;
- B. toteaa, että Yhdysvaltojen nykyisen hallinnon käynnistämät toimet ja politiikka sekä haastavat Yhdysvaltojen ja EU:n kauppasuhteen, joka on maailman laaja-alaisin taloussuhde, että vaarantavat kansainvälisten suhteiden, oikeusvaltion ja keskinäisen kunnioituksen peruseriaatteet sekä heikentävät sääntöihin ja arvoihin perustuvaa monenvälistä globaalia kauppajärjestelmää; katsoo, että kumppanuuteen tarvitaan uutta pontta, jotta voidaan vähentää nykyisiä jännitteitä ja lisätä vakautta ja ennustettavuutta EU:n ja Yhdysvaltojen välisissä kauppasuhteissa; ottaa huomioon, että kummankin osapuolen kohtaamien haasteiden vuoksi EU:lla ja Yhdysvalloilla on yhteinen intressi tehdä yhteistyötä ja koordinoita kauppapoliittisia kysymyksiä, jotta ne muokkaisivat tulevaa monenvälistä kauppajärjestelmää ja maailmanlaajuisia normeja;
- C. ottaa huomioon, että EU on sitoutunut täysimääräisesti monenvälisyyteen ja WTO:n vahvistamaan sääntöpohjaiseen kansainväliseen järjestykseen, joka hyödyttää kansalaisia, yhteiskuntia ja yrityksiä sekä Yhdysvalloissa että EU:ssa;
- D. ottaa huomioon, että lainmukaisen 90 päivän neuvottelujakson aikana alustavia keskusteluja EU:n kanssa ei käyty;
- E. ottaa huomioon, että sopimuksen rajallisen soveltamisalan vuoksi on luovuttu muodollisesta vaikutustenarviointiprosessista (mukaan lukien kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnit), joka yleensä liittyy kauppaneuvottelujen aloittamiseen ja johon komissio on sitoutunut ”Kaikkien kauppa” -strategian ja paremman sääntelyn agendan periaatteiden mukaisesti; toteaa, että TTIP-neuvottelujen aikana tehty vaikutustenarviointi olisi otettava huomioon;
- F. toteaa, että EU vastustaa Yhdysvaltojen espanjalaisille oliiveille asettamia polkumyynti- ja tasoitustulleja ja että se on pyytänyt neuvotella asiasta Yhdysvaltojen kanssa WTO:ssa, koska kyseiset toimenpiteet ovat perusteettomia ja vastoin WTO:n sääntöjä;
- G. ottaa huomioon, että Yhdysvallat otti 31. toukokuuta 2018 muun muassa kaupanlaajennuslain 232 pykälän nojalla käyttöön laittomia tulleja muun muassa EU:sta peräisin olevan teräksen ja alumiinin tuonnissa; ottaa huomioon, että nämä tullit ovat yhä voimassa ja että komissio on vastannut niihin WTO:n sääntöjen mukaisilla tasapainottoimenpiteillä;
- H. ottaa huomioon, että Trumpin hallinto on käynnistänyt samanlaisen tutkimuksen moottoriajoneuvojen ja autosien tuonnista, mikä saattaa johtaa näiden EU:sta

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0497&qid=1552407880391&from=EN>

tuotavien tuotteiden tullien korottamiseen; ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen kauppa- ja teollisuusministeriö on julkaisemassa raporttia suosituksineen siitä, ottaako Yhdysvallat käyttöön ajoneuvojen tuontirajoituksia kansalliseen turvallisuuteen liittyvistä syistä;

- I. ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen yksipuoliset toimenpiteet ovat laittomia, luovat epävarmuutta markkinoilla, vaarantavat sekä yhdysvaltalaisten että EU:n yritysten kilpailukyvyn sekä maailmankaupan säännöt ja uhkaavat lisätä kaupan jännitteitä; ottaa huomioon, että EU:n ja Yhdysvaltojen olisi tehtävä yhteistyötä WTO-järjestelmän uudistamiseksi ja vahvistamiseksi sopimattomia kaupallisia käytäntöjä vastaan; toteaa, että puheenjohtaja Junckerin ja komissaari Malmströmin tätä koskevat aloitteet ovat tervetulleita;
 - J. ottaa huomioon, että EU:n ja Yhdysvaltojen neuvottelutavoiteluonnokset eroavat toisistaan laajuutensa sekä kattamiensa alojen osalta; toteaa, että yhteinen lausuma ei kata autoteollisuutta; ottaa huomioon, että komissio on ilmaissut aikomuksensa sisällyttää autoala suunniteltuihin neuvotteluihin ja ilmoittanut suosituksessaan neuvoston päätökseksi, että EU on valmis ottamaan huomioon Yhdysvaltojen mahdolliset erityisehdot tiettyihin ajoneuvoihin liittyvien tuotteiden osalta;
 - K. ottaa huomioon, että TTIP-neuvottelut ovat osoittaneet selvästi, että tässä vaiheessa EU:n ja Yhdysvaltojen laaja-alaisen kauppasopimuksen poliittiset ja taloudelliset edellytykset eivät täyty, koska asiat ovat ongelmallisia ja koska kahden osapuolen kauppaa koskevat lähestymistavat ja säännöt poikkeavat toisistaan; ottaa kuitenkin huomioon, että aiempien kokemusten mukaan rajallisia sopimuksia voitaisiin saada aikaiseksi;
 - L. katsoo, että autoalan jättäminen neuvottelujen ulkopuolelle on vain Yhdysvaltojen poliittisten etujen mukaista;
 - M. toteaa, että EU pitää valitettavana sitä, että Yhdysvallat jatkaa sanktioiden soveltamista vetäytyttyään yhteisestä kattavasta toimintasuunnitelmasta ja että Valkoinen talo esittää uhkauksia vastauksina EU:n pyrkimyksiin noudattaa yhteisen kattavan toimintasuunnitelman mukaisia sitoumuksiaan;
1. panee merkille 25. heinäkuuta 2018 annetun Yhdysvaltojen ja EU:n yhteisen julkilausuman; muistuttaa, että julkilausuman tavoitteena on välttää kauppaa koskevien jännitteiden lisääntyminen; pitää valitettavana, että ennen vierailua Euroopan parlamentille ei ilmoitettu julkilausuman sisällöstä ja tavoitteista;
 2. muistuttaa, että EU:n ei pidä neuvotella Yhdysvaltojen kanssa, jos siihen kohdistetaan uhkauksia; toteaa kuitenkin, että WTO:n vaatimusten mukaisen sopimuksen neuvottelemista koskevat suositukset ovat olennaisen tärkeitä EU:n ja Yhdysvaltojen julkilausumassa sopimien sitoumusten vaalimiseksi ja toteuttamiseksi täysimääräisesti;
 3. pitää valitettavana, että Yhdysvallat ei ole tähän päivään mennessä millään muotoa sitoutunut teräkselle ja alumiinille asetettujen tullien poistamiseen ja että moottoriajoneuvojen ja autonosien tuontia Yhdysvaltoihin koskeva tutkinta on yhä käynnissä; pitää valitettavana, että espanjalaisille oliiveille on asetettu tulleja;

4. kehottaa komissiota varmistamaan, että kaikki sääntelyä koskeva yhteistyö pysyy vapaaehtoisena ja että siinä kunnioitetaan sääntelyviranomaisten autonomiaa tarpeettomien esteiden ja hallinnollisten rasitteiden yksilöimiseksi; muistuttaa, että sääntely-yhteistyössä on pyrittävä hyödyttämään maailmantalouden hallintaa lisäämällä lähentymistä ja tehostamalla kansainvälisiä normeja koskevaa yhteistyötä;
5. panee merkille, että komissio on ilmaissut valmiutensa ottaa välittömästi käyttöön tasapainottavia toimenpiteitä, jos Yhdysvallat asettaa EU:sta tuotuja autoja koskevia tulleja tai kiintiöitä; muistuttaa tukevansa tällaisia toimenpiteitä;
6. muistuttaa, että EU:n ja Yhdysvaltojen neuvotteluohjeissa ei ennakoita TTIP-neuvottelujen aloittamista uudelleen; katsoo, että sellaisen rajoitetun sopimuksen tekeminen teollisuustuotteiden ja myös autojen tullien poistamisesta Yhdysvaltojen kanssa, jossa otetaan huomioon Euroopan teollisuuden energia- ja sääntelykustannusten eroihin liittyvät erityisehdot, sekä vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevan sopimuksen tekeminen, jolla ei muuteta EU:n normeja ja sääntöjä, voisivat viitoittaa tietä uudelle työmenetelmälle, jolla voitaisiin pyrkiä molempia osapuolia hyödyttäviin kauppasuhteisiin ja siten helpottaa nykyisiä kaupan alan jännitteitä; korostaa, että kaikkien sopimusten on oltava WTO:n sääntöjen ja velvoitteiden mukaisia, GATT-sopimuksen XXIV artikla mukaan lukien; toteaa, että komission suosituksia neuvottelujen käynnistämisestä ei pidä katsoa merkiksi siitä, että se olisi halukas poikkeamaan nykyisestä ”Kaikkien kauppa” -strategiassa esitetystä kauppa- ja investointipolitiikasta;
7. toteaa, että Yhdysvaltojen ja EU:n välisten neuvottelujen käynnistämistä koskevien Yhdysvaltojen erityisten neuvottelutavoitteiden tarkoituksena on turvata Yhdysvaltojen maataloustuotteiden kattava pääsy EU:n markkinoille alentamalla tulleja tai poistamalla ne kokonaan sekä vähentämällä sääntelyn ja normien eroihin liittyviä esteitä; korostaa, että yhteinen julkilausuma ei kata maataloutta; toteaa, että komission neuvotteluvaltuutusluonnoksessa keskitytään tiukasti kaikkien teollisuustuotteiden, myös autoalan, tullien poistamiseen jättäen maataloustuotteet sopimuksen ulkopuolelle; panee merkille, että komissio tasoitti tietä EU:n markkinaosuuden korottamiselle soijapapujen osalta 9 prosentista 75 prosenttiin elokuun 2017 ja tammikuun 2019 välisenä aikana;
8. painottaa, että teollisuustuotteet muodostavat 94 prosenttia EU:n viennistä Yhdysvaltoihin ja että tullien vastavuoroisella poistamisella voidaan kasvattaa kauppavirtoja EU:n ja Yhdysvaltojen välillä; toteaa, että Yhdysvallat soveltaa tiettyjä hyvin korkeita tulleja esimerkiksi nahkatuotteiden, vaatteiden ja tekstiilien, jalkineiden ja keramiikan kaltaisiin valmisteisiin ja että niiden poistaminen toisi EU:n vientiyrityksille mahdollisuuksia ja lisäisi EU:n teollisuudenalojen kilpailukykyä;
9. katsoo, että yhteistyö normien ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin alalla on hyödyksi sekä EU:n että Yhdysvaltojen yrityksille ja erityisesti pk-yrityksille, jotka hyötyvät päällekkäisten testien, tarkastusten ja sertifiointivaatimusten poistamisesta; painottaa, että tämä ei vaikuta EU:n normeihin;
10. toteaa, että yksi edellä mainitun yhteisen julkilausuman tavoitteista on pyrkimys tehdä tiivistä yhteistyötä samanmielisten kumppaneiden kanssa WTO:n uudistamiseksi; pitää valitettavana sitä, että Yhdysvallat estää WTO:n valituselimen uusien jäsenten

nimitykset, mikä haittaa WTO:n riitojenratkaisujärjestelmän toimintaa;

11. pitää Yhdysvaltain vetäytymistä Pariisin sopimuksesta erittäin valitettavana; palauttaa mieliin korostaneensa ilmastodiplomatiasta antamassaan päätöslauselmassa, että EU:n olisi tehtävä Pariisin sopimuksen ratifioinnista ja täytäntöönpanosta ehto tulevien kauppasopimusten tekemiselle; painottaa kuitenkin, että suosituksissa viitataan rajoitettuun sopimukseen eikä kattavaan vapaakauppasopimukseen; katsoo siksi, että tällaisten sopimusten olisi muodostettava poikkeus, joka perustuu erityisiin olosuhteisiin ja joka ei missään tapauksessa muodosta ennakkotapausta Euroopan unionille tulevissa neuvotteluissa; toteaa tässä yhteydessä, että ilmastodiplomatiasta annetussa päätöslauselmassa painotetaan Yhdysvaltojen kanssa tehtävän tiiviin yhteistyön merkitystä, ja kehottaa komissiota tekemään Yhdysvaltojen kanssa yhteistyötä ilmastoa ja kestävä kehitystä koskevan politiikan osalta;
12. katsoo, että kauppaa ja vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevan sopimuksen tekeminen Yhdysvaltojen kanssa edellä mainituissa olosuhteissa ei vastaa EU:n kauppasopimusten yleisiä periaatteita; katsoo kuitenkin, että kun otetaan huomioon poikkeukselliset olosuhteet, neuvottelujen aloittaminen Yhdysvaltojen kanssa rajallisesta sopimuksesta korostetuilla reunaehdoilla voi tuottaa tulosta, joka voisi olla Euroopan kansalaisten, yhteisöjen ja yritysten, erityisesti pk-yritysten, etujen mukaista, ja että se voisi luoda taloudellista kasvua ja luoda kumppaneiden välille myönteisempää ilmapiiriä, joka voisi auttaa niitä selviytymään yhdessä maailmanlaajuisista haasteista, WTO:n uudistaminen mukaan lukien, myötävaikuttamalla tämänhetkisen lukkiutuneen kauppapolitiittisen tilanteen ratkaisemiseen, mutta se voi onnistua vain arvoihin perustuvan EU:n kauppapolitiikan mukaisesti, jos seuraavat vähimmäisehdot täyttyvät:
 - 1) alumiinia ja terästä koskevien tullien poistaminen vuoden 1962 Yhdysvaltojen kaupanlaajennuslain 232 pykälän mukaisesti ennen sopimuksen tekemistä;
 - 2) kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävä laaja kuulemisprosessi ja ehdotettua sopimusta koskeva kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointi sekä tällä alalla jo tehtyjen vaikutustenarviointien ja tutkimusten huomioon ottaminen;
13. kehottaa siksi neuvostoa ottamaan nämä näkökohdat huomioon, kun se hyväksyy neuvotteluohjeet, ja varmistamaan, että
 - EU:n valtuuksissa on selkeä sitoumus sisällyttää autot ja autonomat neuvotteluihin,
 - alkuperäsääntöjen käsittelyä neuvotteluissa selkeytetään,
 - maatalous jätetään neuvottelujen ulkopuolelle,
 - neuvotteluvaltuuksiin on sisällytettävä keskeyttämislauseke, jota sovelletaan aina, jos Yhdysvallat ottaa käyttöön EU:n tuotteiden osalta lisätulleja tai muita kauppaa rajoittavia toimenpiteitä, joko kaupanlaajennuslain 232 pykälän tai vuoden 1974 kauppalain 301 pykälän tai muun vastaavan Yhdysvaltojen säädöksen nojalla neuvottelujen aikana tai ennen niiden käynnistämistä;
14. kehottaa komissiota tiedottamaan parlamentille neuvottelujen kaikista vaiheista ja ottamaan sen niihin täysimääräisesti mukaan sekä ottamaan huomioon myös EU-vaalit;

pyytää, että neuvosto ei myönnä lupaa sopimuksen soveltamiselle ennen kuin parlamentti on antanut hyväksyntänsä; olettaa komission ja neuvoston edelleen huolehtivan mahdollisimman laajasta avoimuudesta koko neuvotteluprosessin ajan; kehottaa tämän vuoksi neuvostoa julkaisemaan neuvotteluohjeet, jos se hyväksyy ne; muistuttaa komissiota velvoitteesta esittää mahdollisen sopimuksen kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointi paremman sääntelyn agendan mukaisesti;

15. pyytää, että neuvosto ei hyväksy neuvotteluohjeita ennen kuin parlamentti on hyväksynyt kantansa;
16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan ulkosuhdehallinnolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Yhdysvaltojen hallinnolle ja kongressille.